KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 21.9.2007
KOM(2007) 553 v konečném znění

SDĚLENÍ KOMISE

Výroční zpráva o provádění nařízení Rady (ES) č. 866/2004 ze dne 29. dubna 2004 a o stavu vyplývajícím z jeho uplatňování

SDĚLENÍ KOMISE

Výroční zpráva o provádění nařízení Rady (ES) č. 866/2004 ze dne 29. dubna 2004 a o stavu vyplývajícím z jeho uplatňování

Úvod

Nařízení Rady (ES) č. 866/2004 ze dne 29. dubna 2004 o režimu podle článku 2 protokolu č. 10 k aktu o přistoupení[1] (dále jen: „nařízení o demarkační linii“) stanoví v čl. 11 odst. 1, že „*Komise předkládá Radě každoročně, počínaje nejpozději jeden rok po dni vstupu tohoto nařízení v platnost, zprávu o provádění tohoto nařízení a o situaci vyplývající z jeho uplatňování. K této zprávě připojí případné návrhy na vhodné změny*“.

Nařízení o demarkační linii je platné od 1. května 2004. Stanoví podmínky uplatňování ustanovení práva EU na pohyb zboží a osob přes linii mezi územími Kyperské republiky, ve kterých vláda Kyperská republika nevykonává skutečnou kontrolu a v oblastech, kde ji vykonává.

Tato zpráva se týká období od 1. května 2006 do 30. dubna 2007.

1. PROVÁDĚCÍ OPATŘENÍ

Dne 4. května 2007, tedy bezprostředně po skončení období, jehož se tato zpráva týká, přijala Komise rozhodnutí, kterým se zrušují zákazy týkající se pohybu některých produktů živočišného původu na ostrově Kypr podle nařízení Rady (ES) č. 866/2004 a kterým se stanoví podmínky pro pohyb těchto produktů. Toto rozhodnutí Komise stanoví podmínky pro obchod s medem a čerstvými rybami přes demarkační linii[2].

2. PŘEKROČENÍ DEMARKAČNÍ LINIE OSOBAMI

Podle článku 2 nařízení o demarkační linii „*Kyperská republika provádí kontroly všech osob na demarkační linii s cílem bojovat proti ilegálnímu přistěhovalství státních příslušníků třetích zemí a odhalit jakékoliv ohrožení veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku a zabránit mu. Tyto kontroly se provádějí rovněž u vozidel a předmětů v držení osob, které demarkační linii překračují*“ a článek 3 stanoví, že „*Kyperská republika provádí účinnou ostrahu po celé délce demarkační linie takovým způsobem, aby odradila od obcházení kontrol na přechodech.*“

2.1. Překračování na přechodech

Nařízení představuje ustálený právní rámec pro volný pohyb občanů Kypru, ostatních občanů EU a státních příslušníků třetích zemí, kteří na těchto přechodech linii překračují. Během vykazovaného období překročilo podle dostupných údajů z oblastí kontrolovaných vládou do severní části Kypru 788 823 kyperských Řeků a 1 348 215 kyperských Turků přešlo ze severní části Kypru do oblasti kontrolované vládou. V prvních šesti měsících vykazovaného období překročilo demarkační linii celkem 812 756 kyperských Turků, ve druhé polovině vykazovaného období se jejich počet snížil na 535 459, což představuje pokles

[1] Úř. věst. L 161, 30.4.2004, s. 128. Nařízení naposledy pozměněné nařízením Komise (ES) č. 1283/2005 (Úř. věst. L 203, 4.8.2005, s. 8).

[2] Rozhodnutí Komise 2007/330/ES ze dne 4. května 2007 (Úř. věst. L 123, 12.5.2007, s. 30).

o více než 30 %[3].[4] Počet příslušníků policie na Kypru pracujících přímo na přechodech se zvýšil z 54 v roce 2005 na 61 v roce 2006.

Při běžném překračování linie na přechodech nebyly zaznamenány žádné vážné incidenty. Komise obdržela sporadické stížnosti občanů EU na nešetrné kontroly osob a zabavení osobních dokladů na přechodech. Celní zákon Kyperské republiky dovoluje celním úředníkům mimo jiné prohledávat osoby, zadržovat nebo zabavovat zboží a bez soudního příkazu zatknout každou osobu, která podle celního úředníka spáchala nebo se pokusila spáchat jakýkoli trestný čin, jenž se podle celních nebo jiných právních předpisů trestá odnětím svobody, včetně případu podezření na nelegální koupi nebo užívání majetku kyperských Řeků v severní části Kypru.

V říjnu 2006 přijal parlament Kyperské republiky novelu trestního zákoníku, podle něhož se jakékoli nelegální užívání majetku (včetně pronájmu) trestá odnětím svobody na sedm let[5]. Vzhledem k tomu, že přibližně 78 % soukromého majetku v severní části Kypru patří kyperským Řekům, byla tato novela důvodem k obavám ze strany tureckého společenství na Kypru. Zdá se, že orgány Kyperské republiky i nadále neuplatňují tuto novelu na řádné kyperské Turky, což má za následek určitou právní nejistotu. Dopad tohoto právního předpisu na překračování demarkační linie kyperskými Turky bude i nadále monitorován.

2.2. Nelegální migrace přes demarkační linii

Počet státních příslušníků třetích zemí, kteří nelegálně překračují demarkační linii, vyvolává i nadále vážné obavy. Analýza údajů policie Kyperské republiky naznačuje, že ze všech osob, které nelegálně překročily demarkační linii, mělo 36,4 %[6] prokazatelně ve svém pase turecké vízum[7]. Policie Kyperské republiky udala u ilegálních přistěhovalců tyto hlavní země původu: Sýrie (46,3 %) a Írán (9,2 %).

---

[3] Viz příloha VII.

[4] Podle orgánů Kyperské republiky se nevedou záznamy o návratu kyperských Řeků do oblastí kontrolovaných vládou a o návratu kyperských Turků do severní části Kypru. Viz příloha VII.

[5] „Zákon o novele trestního zákoníku“ byl zveřejněn v úředním věstníku dne 20. října 2006.
Oddíl 303A v pozměněném znění stanoví:
„(1) Každá osoba, která s úmyslem podvodu nakládá s nemovitostí patřící jiné osobě se dopouští trestného činu a bude potrestána odnětím svobody na sedm let.
(2) Pro účely tohoto oddílu se za osobu nakládající s nemovitostí považuje osoba, která
a) jiné osobě prodává, pronajímá, zastavuje nebo jinak zatěžuje nebo dává do užívání nemovitost někoho jiného nebo
b) inzeruje nebo jinak propaguje prodej nebo pronájem, zastavení nebo jakékoli jiné zatížení nemovitosti někoho jiného nebo právo užívání někým jiným nebo
c) uzavře dohodu o prodeji nebo pronájmu nebo zastavení či jiném zatížení či právu užívání nemovitosti ve prospěch jiné osoby nebo
d) přijme nemovitost, jež je předmětem jednání popsaného v tomto pododdíle.
(3) Pro účely tohoto oddílu osoba jedná s úmyslem podvodu, pokud páchá některý z činů uvedených v pododdíle (2) a pokud ví nebo podle okolností lze rozumně předpokládat, že věděla, že k tomu nemá souhlas zaregistrovaného vlastníka nemovitosti nebo jiné osoby, jež má zákonné zmocnění tento souhlas dát.“

[6] Údaje, které Komise získala od policie Kyperské republiky, se vztahují na ilegální přistěhovalce, kteří u sebe měli doklady (1513 osob). Pro účely této zprávy byly dány do souvislosti s celkovým počtem 2844 ilegálních přistěhovalců, kteří překročili demarkační linii podle policie Kyperské republiky nelegálně (viz příloha VI).

[7] Asi dvě třetiny těchto osob měly podle policie Kyperské republiky turecké vízum platné rovněž pro severní část Kypru a zhruba jedna třetina měla turecké vízum doprovázené vízem „Severokyperské turecké republiky“.

Podle údajů předložených orgány Kyperské republiky se počet ilegálních přistěhovalců zadržených po překročení demarkační linie zvýšil ze 725 osob v roce 2002, na 3 796 v roce 2003 a na 5 287 osob v roce 2004, přičemž v roce 2005 došlo opět k jejich snížení na 5 191 a v roce 2006 na 3 778. Policie Kypru oznámila, že ve vykazovaném období 2 844 ilegálních přistěhovalců (více než 97 % všech zadržených ilegálních přistěhovalců) vstoupilo do oblastí kontrolovaných vládou přes demarkační linii, zatímco 2 % vstoupilo přes Východní výsostnou oblast a 1 % přímo do oblastí kontrolovaných vládou[8]. Kyperská policie posuzovala cestu vstupu do oblastí kontrolovaných vládou na základě:

- dokladů;
- prohlášení samotných přistěhovalců;
- domněnky vycházející ze země původu (kyperská policie předpokládá, že všichni přistěhovalci z určitých zemí (např. Pákistánu a Sýrie) vstupují do oblastí kontrolovaných vládou přes severní část Kypru kvůli blízkým kontaktům těchto zemí s Tureckem)[9].

Podle stejného zdroje většina ilegálních přistěhovalců později požádala o azyl (počet žadatelů o azyl vzrostl z 950 osob v roce 2002 na 4 410 v roce 2003 a na 9 860 v roce 2004; v roce 2005 jejich počet klesl na 7 746 a v roce 2006 na 4 545).

Důvody snížení počtu státních příslušníků třetích zemí, kteří ilegálně překročili demarkační linii, i osob žádajících o azyl jsou:

- lepší spolupráce policie Kyperské republiky s policií OSN (UNPOL), Ozbrojenými silami OSN na Kypru (UNFICYP) a Národní gardou kyperských Řeků (Cypriot National Guard);
- zesílená ostraha demarkační linie pomocí vrtulníků[10] a zaměstnanců místních policejních stanic a cizineckého a imigračního oddělení policejního ředitelství;
- dobrá spolupráce s orgány Východní výsostné oblasti, zesílená činnost těchto orgánů od listopadu 2006 v oblasti snižování ilegálního přistěhovalectví a pašování zboží a vysoký počet osob vrácených již při pokusu o ilegální vstup;
- sdílení zpravodajských informací a zlepšení spolupráce mezi orgány Východní výsostné oblasti a tureckým společenstvím na Kypru.

Turecké společenství na Kypru začalo nyní opět přijímat určitý počet ilegálních přistěhovalců zadržených ve Východní výsostné oblasti poblíž demarkační linie. Ze zhruba 100 ilegálních přistěhovalců zadržených ve Východní výsostné oblasti jich asi polovinu kyperští Turci přijali zpět, ostatní byli předáni orgánům Kyperské republiky na základě memoranda o porozumění.

Vzhledem ke stále ještě alarmujícímu počtu ilegálních přistěhovalců se Komise domnívá, že ostrahu demarkační linie, kterou Kyperská republika provádí mezi jednotlivými přechody podle článku 3 nařízení o demarkační linii, je třeba neprodleně posílit. Komise vede i nadále na pracovní úrovni konstruktivní dialog s příslušnými orgány Kyperské republiky. Na Kypru se konalo několik schůzek a v květnu 2007 byl zorganizován seminář v Bruselu zaměřený zejména na problém ilegální migrace přes demarkační linii, jenž nabídl příležitost projednat opatření, která je třeba v blízké budoucnosti přijmout.

---

8 Viz příloha VI.

9 Doznání a domněnky přicházejí v úvahu v těch případech, kdy kyperská policie nemá k dispozici doklady ilegálních přistěhovalců.

10 Ve vykazovaném období absolvovaly dva vrtulníky celkem 115 hodin hlídkových letů, včetně kontrol demarkační linie.

Při této příležitosti zástupci Kyperské republiky informovali Komisi o opatřeních, která byla přijata od posledního semináře v prosinci 2005. Zahrnovala podporu spolupráce s UNFICYP, UNPOL, orgány výsostných oblastí a Národní gardou kyperských Řeků, používání vrtulníků a zaměstnanců místních policejních stanic a cizineckého a imigračního oddělení policejního ředitelství na ostrahu demarkační linie, jak je uvedeno shora. Přitažlivost možných pracovních příležitostí pro osoby žádající o azyl byla snížena a přezkum jejich žádostí o azyl byl urychlen.

Pokud jde o ostrahu demarkační linie, Kyperská republika se zdráhá přijmout jakékoli opatření, které by mohlo vést k tomu, že by demarkační linie získala podobu vnější hranice. Pro účely ostrahy demarkační linie proto nebylo zakoupeno žádné další zařízení, žádný další nákup se ani neplánuje a počet pracovníků zabývajících se migračními toky (také policie) mimo přechody se nijak nezvýšil. V rozporu se záměry Kyperské republiky oznámenými ve zprávě o demarkační linii z loňského roku Kyperská republika nezavedla přísnější pravidla v souvislosti s vydáváním víz a nezřídila zařízení pro zadržené ilegální přistěhovalce.

Komise doporučila orgánům Kyperské republiky, aby neodkladně přijaly konkrétní opatření, a splnily tak své závazky vyplývající z nařízení o demarkační linii i s cílem budoucí účasti Kypru v schengenském prostoru. Jelikož demarkační linie není vnější hranicí, závazky Kyperské republiky týkající se ostrahy by měly být účinně splněny, ale zároveň by měly být minimalizovány překážky bránící kontaktu těchto dvou společenství na Kypru.

3. ZBOŽÍ PŘEKRAČUJÍCÍ DEMARKAČNÍ LINII

3.1. Hodnota obchodu

Podle článku 8 nařízení Komise (ES) č. 1480/2004[11] oznamuje Obchodní komora kyperských Turků (dále jen TCCoC) měsíčně Komisi množství a hodnotu zboží, na které vystavila průvodní doklady.

Obdobně sdělovaly také orgány Kyperské republiky ve svých měsíčních zprávách Komisi druh, množství a hodnotu zboží, které překročilo demarkační linii. Tyto zprávy zahrnovaly zboží, které se dostalo do oblastí kontrolovaných vládou přes přechody *Pergamos* a *Strovilia*, jež jsou pod správou Východní výsostné oblasti.

Podle Obchodní komory kyperských Turků dosahovalo celkové množství zboží, k němuž byly za vykazované období vydány průvodní doklady, částky 4 806 100 EUR, zatímco hodnota zboží skutečně prodaného činila pouze 3 380 805 EUR[12]. Pokud jde o tento podstatný rozdíl v oznámených údajích, byla Komise informována, že průvodní doklady byly někdy vystaveny na odhadované a nikoli přesné množství zboží a že množství a tedy i hodnota zboží, které skutečně demarkační linii překročilo, bylo nižší, než bylo v průvodních dokladech uvedeno. Někdy navíc došlo ke zrušení zásilek[13]. Komise byla dále informována, že ne vždy byly při přecházení zboží přes demarkační linii průvodní doklady předloženy či kontrolovány. Pokud jde o kontrolu, orgány Kyperské republiky potvrdily, že kontrolovaná je každá zásilka, zdůraznily však, že v žádném případě nejsou povinny požadovat průvodní doklady, neboť povinnost jejich předložení je na straně obchodníka.

---

11 Nařízení Komise (ES) č. 1480/2004 ze dne 10. srpna 2004 (Úř. věst. L 272, 20.8.2004, s. 3).

12 Viz přílohy I a II.

13 Viz příloha III. V červenci 2006 byly dvě velké dodávky brambor, které měly být dopraveny přes přístav Limassol do členských států EU, zrušeny na poslední chvíli poté, co byl na obchodníky z řad kyperských Turků vyvinut politický nátlak. Viz také níže bod 3.5.

V porovnání s předcházejícím vykazovaným obdobím svědčí údaje o značném zvýšení celkové hodnoty zboží překračujícího demarkační linii. Podle zpráv poskytnutých orgány Kyperské republiky se celková hodnota obchodu se zbožím, které skutečně překročilo demarkační linii, v porovnání s předcházejícím vykazovaným obdobím téměř zdvojnásobila z 1 734 770 EUR na 3 380 805 EUR.

Ačkoli to nespadá do působnosti nařízení o demarkační linii, je možné poznamenat, že obchod z oblastí kontrolovaných vládou do severní části Kypru dosahoval podle údajů kyperské obchodní a průmyslové komory ve vykazovaném období hodnoty 1 027 688 EUR ve srovnání s 442 408 EUR v předcházejícím období. Obchod z oblastí kontrolovaných vládou do severní části Kypru se tudíž více než zdvojnásobil, stále však dosahuje pouze asi třetinu obchodu v opačném směru. Turecké společenství na Kypru uplatňuje systém licencí, který v zásadě odráží omezení uvedená v nařízení o demarkační linii. Přijímá například pouze zboží pocházející z vládou kontrolovaných oblastí, vyžaduje, aby průvodní doklady vystavovala Kyperská obchodní a průmyslová komora a nedovoluje pohyb živých zvířat a živočišných produktů přes demarkační linii. Některé odchylky byly povoleny *ad hoc* na nejasném základě.

3.2. Druh zboží

Údaje o druhu obchodovaného zboží ukazují, že linii směrem do oblastí kontrolovaných vládou překročil omezený počet nových výrobků. Tyto nové druhy výrobků nijak významně k nárůstu obchodu nepřispěly.

Hlavní skupinu výrobků, s nimiž se obchodovalo, představovaly stejně jako v předcházejícím vykazovaném období zelenina, výrobky ze dřeva a nábytek[14].

Pohyb zboží přes demarkační linii během vykazovaného období probíhal pouze v rámci obchodování na ostrově, až na jedinou výjimku: dne 30. dubna 2007 překročila demarkační linii zásilka s hliníkovým odpadem, která byla následně lodí dopravena do Spojeného království. Druhým příkladem zboží, které překročilo demarkační linii a potom bylo předmětem interní transakce tureckého společenství s jiným členských státem, byla zásilka cukrářských výrobků (Cyprus Delights) v prosinci 2005.

3.3. Oznámené nesrovnalosti

Od května 2006 bylo zaznamenáno šest případů nesrovnalostí, kdy nebylo povoleno, aby zboží překročilo demarkační linii. Ve čtyřech z nich nesplňovalo označení zboží požadavky a ve dvou případech chyběl průvodní doklad.

3.4. Pozitivní vývoj pohybu zboží

Ve vykazovaném období je třeba upozornit na pozitivní vývoj, který postupně odstraňuje některé překážky, které dříve omezovaly obchod přes demarkační linii. Tento vývoj zahrnuje:

- Pravidelná měsíční setkání tří komor u kulatého stolu (Kyperské obchodní a průmyslové komory (CCCI), Obchodní komory kyperských Turků (TCCoC) a Průmyslové komory kyperských Turků (CTCI)) pod záštitou projektu hospodářského rozvoje a růstu podniků (EDGE) financovaného Americkou agenturou pro mezinárodní rozvoj (USAID) s cílem pokusit se najít technická a praktická řešení stávajících problémů obchodování přes demarkační linii.
- V současné době je na Kypru zřizována síť výrobců z řad kyperských Turků i Řeků s cílem zlepšit spolupráci a poskytnout technickou pomoc, odbornou přípravu a odborné

[14] Viz příloha IV.

poradenství, a pomoci tak odstranit překážky bránící obchodu přes demarkační linii. Tento projekt, který nedávno získal finanční prostředky z rozvojového programu OSN (UNDP) v rámci iniciativy Action for Cooperation and Trust in Cyprus, je také zaměřen na spolupráci mezi zúčastněnými komorami (CTCI, TCCoC a CCCI).

3.5. Přetrvávající překážky a problémy v souvislosti s pohybem zboží

I přes tento pozitivní vývoj, existuje nadále mnoho překážek bránících obchodu přes demarkační linii.

Užitková vozidla kyperských Turků, zejména nákladní automobily a autobusy se po ostrově stále nemohou volně pohybovat. Kyperská republika neuznává osvědčení o technické způsobilosti pro užitková vozidla[15] nebo řidičské průkazy řidičů z povolání[16] vystavené tureckým společenstvím na Kypru (i když osvědčení o technické způsobilosti pro osobní vozidla uznává). Vláda navrhla právní předpisy s cílem umožnit nákladním vozidlům z turecké části Kypru přepravovat zboží přes demarkační linii. V podmínkách předchozích ani současných právních předpisů však parlament po protestech organizace řidičů nákladních vozidel z řecké části Kypru žádné rozhodnutí nepřijal. Orgány Kyperské republiky poskytují kyperským Turkům různé formy pomoci, aby mohly využívat služby vlády. Ministerstvo spojů a prací například zaměstnává kyperského Turka, který kromě jiných úkolů působí jako tlumočník při zkouškách řidičů a má na starosti oznámení v novinách kyperských Turků. Odezva ze strany řidičů nákladních automobilů v turecké části Kypru je však omezená. Liberálnější přístup ze strany orgánů Kyperské republiky by mohl zlepšit hospodářskou spolupráci obou společenství přes demarkační linii.

Komise obdržela několik stížností obchodníků ze strany kyperských Turků týkajících se zpoždění při odbavování zboží překračujícího demarkační linii, včetně zejména zásilek brambor. Orgány Kyperské republiky zdůvodnily tato zpoždění tím, že se jedná o důsledek požadavku nařízení o demarkační linii zkontrolovat zásilky a případně „zprávu o rostlinolékařské kontrole“ nahradit „rostlinolékařským pasem“. Komise byla ujištěna, že v budoucnu budou tyto kontroly vyřízeny během dvou až tří pracovních dnů. Zatímco kontroly pokračují, mohou nyní obchodníci přepravovat brambory do chladírenských skladů v oblastech kontrolovaných vládou, brambory však zůstávají pod dozorem celních orgánů.

Komise obdržela také stížnosti ze strany tureckých obchodníků na Kypru, že orgány Kyperské republiky někdy kromě povinných průvodních dokladů požadují také obchodní fakturu. Orgány Kyperské republiky informovaly Komisi, že celní úředníci Kyperské republiky dostali dopis, ve kterém bylo napsáno: „*vzhledem k tomu, že pro pohyb zboží není nutné předkládat fakturu, potvrzuje se, že .... u zboží překračujícího demarkační linii se faktura nevyžaduje*“. Tento pokyn byl opakován u příležitosti pravidelného školení celních úředníků Kyperské republiky.

Na konci vykazovaného období měla přes demarkační linii přejít hlavní zásilka obsahující zhruba 3 800 tun brambor (téměř čtvrtina celé jarní sklizně brambor v severní části Kypru od téměř všech 50 místních pěstitelů), která by byla následně pravděpodobně dopravena lodí přes přístav Limassol (nacházející se v oblastech kontrolovaných vládou) do jiných členských států EU. Po nátlaku tureckého společenství na Kypru na turecké pěstitele a obchodníky na Kypru byl však tento obchod přes demarkační linii nakonec zrušen.

---

[15] Všechna nákladní vozidla z turecké části Kypru s max. hmotností vyšší než 3,5 tuny.

[16] V případě všech nákladních vozidel z turecké části Kypru s max. hmotností rovnající se nebo převyšující 7,5 tuny.

Byly oznámeny problémy, které měly turečtí obchodníci na Kypru při skladování svých výrobků v supermarketech v oblastech kontrolovaných vládou a při propagaci v části tisku v těchto oblastech stejně jako jiné překážky, které by mohly omezovat obchod přes demarkační linii. Další příklady překážek oznámených Komisi se týkaly občasného jednání orgánů Východní výsostné oblasti, při kterém požadovaly průvodní doklady v případech, kdy šlo o zboží určené k běžnému zásobování kyperských Turků žijících v obci *Pyla*, jež se nachází v ochranném pásmu. V tomto konkrétním případě se na rozdíl od standardních pravidel podle čl. 4 odst. 10 nařízení průvodní doklad nevyžaduje.

Navíc zástupci tureckého společenství na Kypru vyjádřili také obavy v souvislosti s nízkým limitem ve vztahu ke zboží, které si mohou osoby překračující demarkační linii nakoupit. V čl. 6 odst. 1 nařízení o demarkační linii je v současné době stanoveno, že zboží obsažené v osobních zavazadlech osob překračujících demarkační linii je osvobozeno od daně z obratu a spotřební daně za předpokladu, že nejde o zboží obchodní povahy a jeho celková hodnota nepřesahuje 135 EUR na osobu.

Zástupci Spojeného království informovali Komisi o praktických problémech orgánů Východní výsostné oblasti, s nimiž se z důvodu nedostatečného vhodného technického vybavení potýkají při obchodování se zbožím, které vyžaduje rostlinolékařské osvědčení. Kyperská republika nabídla používání svého vybavení.

Jak se zdá, dochází běžně k pašování zboží přes demarkační linii. Místní obyvatelé a zemědělci využívají zejména nelegální přechody, kterými jsou například obce *Pyla* a *Pergamos* v ochranném pásmu, kde je nedostatečná ostraha. Podle některých pozorovatelů by množství pašovaného zboží mohlo převýšit i množství legálně obchodovaného zboží.

Problém pašování zboží podtrhuje potřebu účinné ostrahy demarkační linie vládou Kyperské republiky.

A konečně je třeba poznamenat, že celkový rozsah obchodu přes demarkační linii zůstává omezený. To je do značné míry způsobeno omezeními stanovenými v nařízení o demarkační linii. Ta neumožňují, aby produkty přivezené do severní části ostrova z jiných členských států EU nebo Turecka překročily demarkační linii směrem do oblastí kontrolovaných vládou. To by mohlo významným způsobem omezit výhody výrobců, poskytovatelů služeb a spotřebitelů na sever a jih od demarkační linie, jak ve své nedávné studii uvedla Světová banka[17].

3.6. Dočasné překročení zboží přes demarkační linii

Stejně jako v předchozím vykazovaném období byly v oblasti dočasného překročení zboží přes demarkační linii zaznamenány určité problémy. Existují čtyři hlavní kategorie zboží, u nichž se tyto problémy vyskytují:

- dočasné překročení zboží přes demarkační linii, které je nezbytné pro poskytnutí služby (například: hudební nástroje rockové skupiny kyperských Turků, která pořádá koncert v oblastech kontrolovaných vládou);
- dočasné překročení zboží kyperských Řeků do oblastí kontrolovaných vládou (například: nábytek, který je opravován nebo renovován v severní části Kypru; podle původního požadavku nařízení o demarkační linii neumožňuje zpětný vstup takového zboží do oblastí kontrolovaných vládou);

[17] Studie nazvaná „Udržitelnost a zdroje ekonomického růstu v severní části Kypru“, 2006, financovaná EU v rámci programu „Partnerství pro budoucnost“ řízeného rozvojovým programem OSN.

- dočasné překročení zboží patřícího kyperským Turkům, které má být vystavováno na výstavě či veletrhu v oblastech kontrolovaných vládou (např. počet kyperských Turků, kteří se účastní mezinárodního obchodního veletrhu na Kypru, se neustále snižuje – z 53 obchodníků z turecké části Kypru v roce 2005 na 16 v roce 2006 a pouze 3 v tomto roce). Navíc není dovoleno překračování zboží za účelem distribuce bezplatných vzorků (neboť v takovém případě neexistuje kupující);
- dočasné překročení technických zařízení kyperských Turků, která mají být opravena v oblastech kontrolovaných vládou.

Nařízení o demarkační linii v jeho současném znění takovou transakci neumožňuje. Kyperská republika uplatňuje systém odchylek *ad hoc*. V souvislosti s tím je nutno konstatovat, že všechny žádosti kyperských Turků byly kladně vyřízeny a není tudíž nutné tento postup právně upravovat. Současný systém *ad hoc* však není v souladu s nařízením a není transparentní, mohl by proto obchod do určité míry brzdit. Tato záležitost by se měla zohlednit v plánované změně (*de lege ferenda*) nařízení o demarkační linii.

3.7. Usnadnění obchodu

V listopadu 2006 potvrdil Výbor pro daň z přidané hodnoty[18] zjednodušený režim použitelný pro obchodníky z řad kyperských Turků usazených v severní části Kypru, kteří prodávají zboží přímo konečným spotřebitelům v oblastech kontrolovaných vládou. Režim umožňuje tureckým obchodníkům na Kypru vyúčtovat DPH za zboží prodávané do oblastí kontrolovaných vládou přímo na demarkační linii. Turečtí obchodníci na Kypru potom nemusí být v oblastech kontrolovaných vládou přihlášeny za účelem odvodu DPH.

V únoru 2007 uspořádala Komise spolu s TCCoC celodenní seminář, jehož cílem bylo zvýšit informovanost mezi obchodníky z řad kyperských Turků o postupech a požadavcích obchodu přes demarkační linii.

Za účelem usnadnění obchodu s určitými výrobky byla přijata tato další opatření:

Brambory

Po schválení obchodu s brambory přes demarkační linii, které na začátku roku 2006 udělil příslušný útvar Komise, přejelo úspěšně a bez vážnějších překážek[19] linii několik nákladních automobilů převážejících brambory (celkem zhruba 290 tun) určené (výlučně) ke spotřebě v oblastech kontrolovaných vládou.

Na brambory se nevztahuje clo, každý nákladní automobil však musí mít zprávu o rostlinolékařské kontrole vystavenou nezávislými rostlinolékařskými odborníky v souladu s přílohou II nařízení Komise (ES) č. 1480/2004[20]. S cílem usnadnit obchod přes demarkační linii zajistila Komise stálou přítomnost těchto odborníků v době hlavní sklizně (od poloviny dubna do poloviny června). V ostatních obdobích byla jejich dostupnost zajištěna během několika pracovních dnů (doposud bylo vyřízeno sto procent žádostí kyperských Turků o přítomnost rostlinolékařských odborníků).

Komise nyní pracuje na rozšíření stávajícího seznamu jmenovaných nezávislých odborníků z rostlinolékařské oblasti.

Citrusové plody

---

[18] Článek 398 směrnice Rady 2006/112/ES (předchozí čl. 29 odst. 2 směrnice Rady 77/388/EHS).

[19] Problémy související s obchodem s brambory, které nejsou určeny ke spotřebě v Kyperské republice, viz výše bod 3.5.

[20] Nařízení Komise (ES) č. 1480/2004 ze dne 10. srpna 2004 (Úř. věst. L 272, 20.8.2004, s. 3).

Doposud nedošlo k žádnému obchodu s citrusovými plody.

Nezávislí odborníci z několika členských států, které jmenovala Komise, provedli na podzim roku 2006 znovu roční kontrolu sklizně. Potvrdili výsledky předcházejících kontrol uskutečněných v období 2003–2005 s tím, že při tomto šetření nebyly zjištěny žádné škodlivé organismy, které se tudíž v severní části Kypru zřejmě nevyskytují. Komise počítá s dalšími šetřeními v podobě souběžného sledování ovocných sadů a zásilek určených pro obchod přes demarkační linii nad rámec kontrol.

Med a ryby

Jak již bylo výše uvedeno, Komise přijala dne 4. května 2007 rozhodnutí, kterým se zrušují zákazy týkající se pohybu některých produktů živočišného původu na ostrově Kypr podle nařízení Rady (ES) č. 866/2004 a kterým se stanoví podmínky pro pohyb těchto produktů [21].

V současné době Komise jmenuje nezávislé odborníky z členských států, kteří podle příloh I a II rozhodnutí Komise musí kontrolovat rybářské lodě kyperských Turků dodávajících čerstvé ryby z hlediska zvláštních hygienických pravidel pro potraviny živočišného původu a z výrobního řetězce odebrat a ve zvláštních laboratořích EU zanalyzovat 10 vzorků medu.

Dřevo

V únoru 2007 vydal nezávislý rostlinolékařský odborník vůbec první zprávu o rostlinolékařské kontrole v případě zvláštního domu z dřevěných panelů, který překročil demarkační linii. Podle čl. 4 odst. 4 nařízení Rady (ES) č. 866/2004 a čl. 3 odst. 1 nařízení Komise (ES) č. 1480/2004, které oba odkazují na směrnici Rady 2000/29/ES, byl tento postup nutný, neboť tento zvláštní dům z dřevěných panelů byl vyroben z jehličnatého dřeva pocházejícího z Turecka.

3.8. Návrhy Kyperské republiky na podporu obchodu přes demarkační linii

Koncem března 2007 orgány Kyperské republiky předložily Komisi soubor opatření na podporu obchodu v rámci působnosti nařízení o demarkační linii. Většina z těchto opatření byla jednostranná a je v kompetenci Kyperské republiky. Tento balíček zahrnoval také návrh na otevření demarkační linie pro obchod s rybami a medem, mlékem a mléčnými výrobky. Zatímco rozhodnutí Komise týkající se ryb a medu bylo mezitím[22] přijato, rozhodnutí týkající se mléka a mléčných výrobků bude muset počkat, dokud nebudou v severní části Kypru dodržována pravidla EU o bezpečnosti potravin. Pomoc tureckému společenství na Kypru v tomto ohledu již začala.

Kypr předložil znovu svůj návrh na zavedení nulové sazby DPH na zboží překračující demarkační linii z oblastí kontrolovaných vládou do severní části Kypru. Jak Komise konstatovala již ve své zprávě za minulý rok, takové dodávky s nulovou sazbou DPH by byly oprávněné pouze tehdy, pokud by byly považovány za vývoz. V tomto případě nezáleží na tom, zda jsou tyto dodávky označovány jako vývoz. Pokud je zboží směřující do severní části Kypru považováno za vývoz, pak musí být zboží pocházející z těchto oblastí považováno za dovoz. Navrhovaná změna by tak byla přijatelná pouze za těchto okolností.

Celkově se uvidí, zda uvedený soubor opatření skutečně podpoří obchod přes demarkační linii a oživí hospodářskou činnost na ostrově, což by znamenalo pozitivní vývoj. Tato opatření však nelze považovat za náhradu návrhu Komise na nařízení Rady o zvláštních podmínkách

---

[21] Rozhodnutí Komise 2007/330/ES ze dne 4. května 2007 (Úř. věst. L 123, 12.5.2007, s. 30).

[22] Viz bod 3.7 shora.

obchodu s územími Kyperské republiky, nad kterými vláda Kyperské republiky nevykonává skutečnou kontrolu (tzv. nařízení o přímém obchodu), který Rada ještě projednává.

4. ZÁVĚRY

Nařízení o demarkační linii i nadále představuje ustálený právní rámec pro volný pohyb Kypřanů a občanů EU, kteří denně na přechodech překračují demarkační linii.

Velké množství osob, které demarkační linii překračují ilegálně, však vzbuzuje obavy. Komise se domnívá, že ostrahu demarkační linie prováděnou Kyperskou republikou podle článku 3 nařízení o demarkační linii je třeba podstatným způsobem posílit. Kyperská republika se zdráhá splnit povinnost ostrahy v plném rozsahu, neboť jakákoli opatření, která by mohla vést k tomu, že by demarkační linie získala podobu vnější hranice, jsou politicky nepřijatelná.

V porovnání s předcházejícím vykazovaným obdobím svědčí údaje o značném zvýšení celkové hodnoty zboží překračujícího demarkační linii. Podle zpráv poskytnutých orgány Kyperské republiky se celková hodnota obchodu se zbožím, které skutečně překročilo demarkační linii, téměř zdvojnásobila a činí 3,3 milionů EUR. Celkový rozsah obchodu přes demarkační linii však zůstává omezený. Během tohoto vykazovaného období se objevilo jen málo nových výrobků, které nijak nepřispěly ke zvýšení měsíční hodnoty obchodu. Pouze v jediném případě bylo zboží, které překročilo demarkační linii, následně předmětem interní transakce tureckého společenství s jiným členských státem. Omezené množství obchodu je i důsledkem samotných restrikcí uvedených v nařízení o demarkační linii, podle něhož může linii překračovat zboží, které bylo zcela získáno v severní části Kypru nebo které tam prošlo posledním podstatným hospodářsky odůvodněným zpracováním nebo opracováním.

I přes určitý pozitivní vývoj v pohybu zboží několik zaznamenaných případů potvrzuje, že stále existuje mnoho překážek bránících v cestě dalšího rozvoje obchodu přes demarkační linii. Kyperská republika například neuznává osvědčení o technické způsobilosti pro užitková vozidla ani řidičské průkazy u řidičů z povolání, jež vystavuje turecké společenství na Kypru. Právní předpis, který projednával parlament Kyperské republiky v podmínkách předchozích legislativních předpisů a který mohl představovat krok směrem ke zlepšení současné situace, neprošel. Navíc existují i značné psychologické překážky, které brání tomuto obchodu.

Nátlakové skupiny na obou stranách demarkační linie vyvíjejí aktivní činnost s cílem zabránit vývoji obchodu přes tuto linii. Politováníhodný je zejména přímý nátlak na obchodníky ze strany tureckého společenství na Kypru.

Problematika dočasného překračování zboží přes linii musí být vyřešena v budoucí právní úpravě (*de lege ferenda*).

Komise přijala různá opatření s cílem usnadnit obchod přes demarkační linii, zejména pokud jde o obchod s brambory, citrusovými plody, medem, rybami a dřevem.

Závěrem lze zkonstatovat, že nařízení o demarkační linii představuje i nadále přijatelný základ, který umožňuje přechod zboží a osob do oblastí kontrolovaných vládou Kyperské republiky a nazpět, i když příliv zboží zůstává nadále poměrně omezený. Komise bude i nadále monitorovat provádění tohoto nařízení.

Technical Annexes

Annex I Overview table summarising the monthly reports of the Turkish Cypriot Chamber of Commerce according to Article 8 of Commission Regulation 1480/2004 (EUR)

Traded Products	May	Jun	Jul	Aug	Sept	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Total
Aluminium/ PVC Products	**7 773**	**21190**	**377 867**	**6 124**	**23 190**	**25 657**	**4 953**	**8 595**	**1 314**	**2 845**	**5 871**	**805**	486 184
Building/ Articles of Stone	**19 965**	**38 432**	**23 535**	**16 976**	**22 843**	**40 250**	**41 066**	**30 146**	**32 233**	**49 724**	**61 241**	**71 921**	448 332
Charcoal	**1 206**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	1 206
Chemical Products	**7 888**	**10 966**	**8 777**	**10 194**	**9 154**	**14 175**	**13 246**	**12 047**	**10 590**	**14 192**	**23 931**	**25 507**	160 667
Clothing	**1 014**	**1 242**	**0**	**0**	**109**	**1 862**	**776**	**0**	**1 800**	**617**	**527**	**0**	7 947
Earth/Stone	**0**	**707**	**241**	**14 548**	**34 862**	**7 784**	**0**	**0**	**0**	**8 871**	**0**	**0**	67 013
Electronic Equipment	**38 672**	**18 339**	**1 790**	**0**	**1 138**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	59 939
Food/Drink	**862**	**0**	**1 007**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	1 869
Handicraft products	**5 735**	**2 069**	**4 777**	**5 164**	**4 293**	**5 082**	**12 945**	**5 376**	**982**	**1 367**	**2 806**	**5 737**	56 333
Iron/Steel	**517**	**1 034**	**862**	**0**	**0**	**603**	**276**	**414**	**0**	**0**	**4 647**	**1 284**	9 637
Paper Products	**16 764**	**12 598**	**22 034**	**7 921**	**14 946**	**9 323**	**12 903**	**8 399**	**21 341**	**11 072**	**15 061**	**14 412**	166 774
Plastering machine and material	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1 724**	**0**	**0**	**0**	**4 655**	**4 707**	11 086
Plastic Products	**17 811**	**24 522**	**41 518**	**27 525**	**39 096**	**25 456**	**36 906**	**23 032**	**21 126**	**32 417**	**30 905**	**31 301**	351 615
Pre-fabricated buildings	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**7 759**	**0**	**0**	7 759
Raw metal	**12 672**	**9 052**	**2 715**	**34 698**	**28 103**	**95 603**	**38 097**	**96 840**	**67 707**	**79 659**	**44 190**	**56 353**	565 689
Saddlery and Harness	**0**	**615**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	615
Vegetables	**0**	**24 588**	**137 167**	**158 754**	**83 610**	**274 526**	**387 586**	**175 426**	**244 575**	**122 634**	**32 069**	**35 552**	1 676 487
Water Storage/heating	**586**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**2 759**	**345**	**0**	**0**		3 690
Wooden products/ furniture	**31 166**	**31 802**	**39 259**	**38 581**	**49 217**	**71 571**	**90 484**	**109 241**	**51 404**	**72 079**	**82 448**	**56 005**	723 257
Total	162 631	197 156	661 549	320 485	310 561	571 892	640 962	472 275	453 417	403 236	308 351	303 585	4 806 100

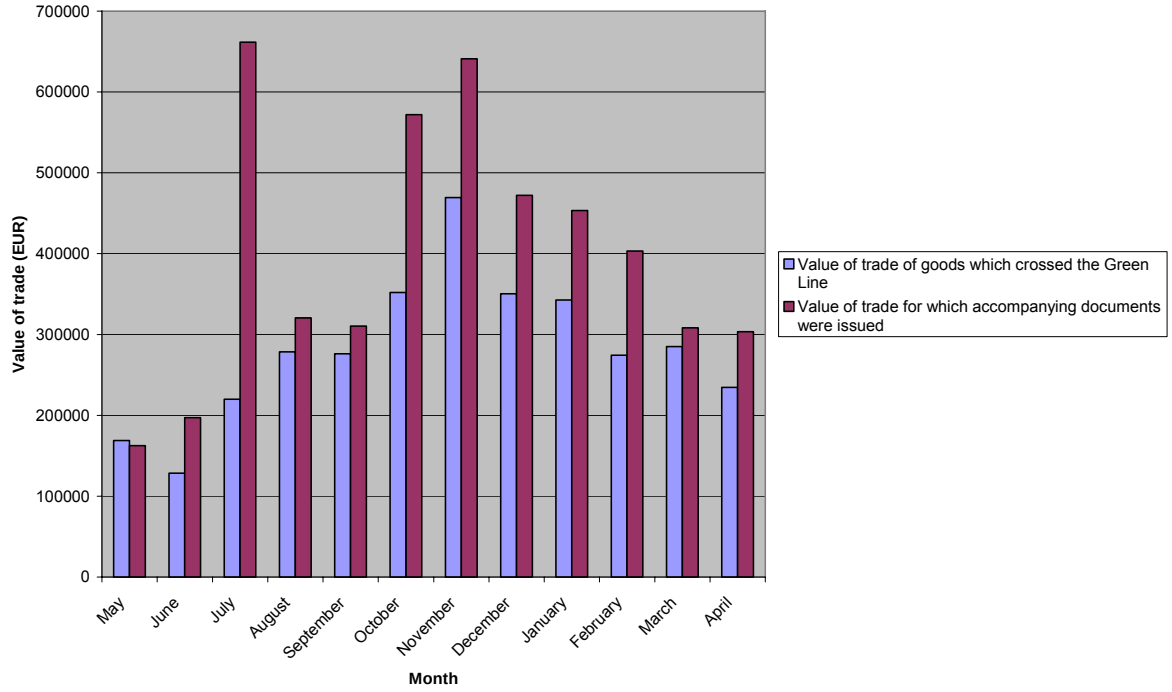
1 EUR = 0,58 CYP

ANNEX II: Value of goods crossing the Green Line reported by the authorities of the Republic of Cyprus (May 2006-April 2007)

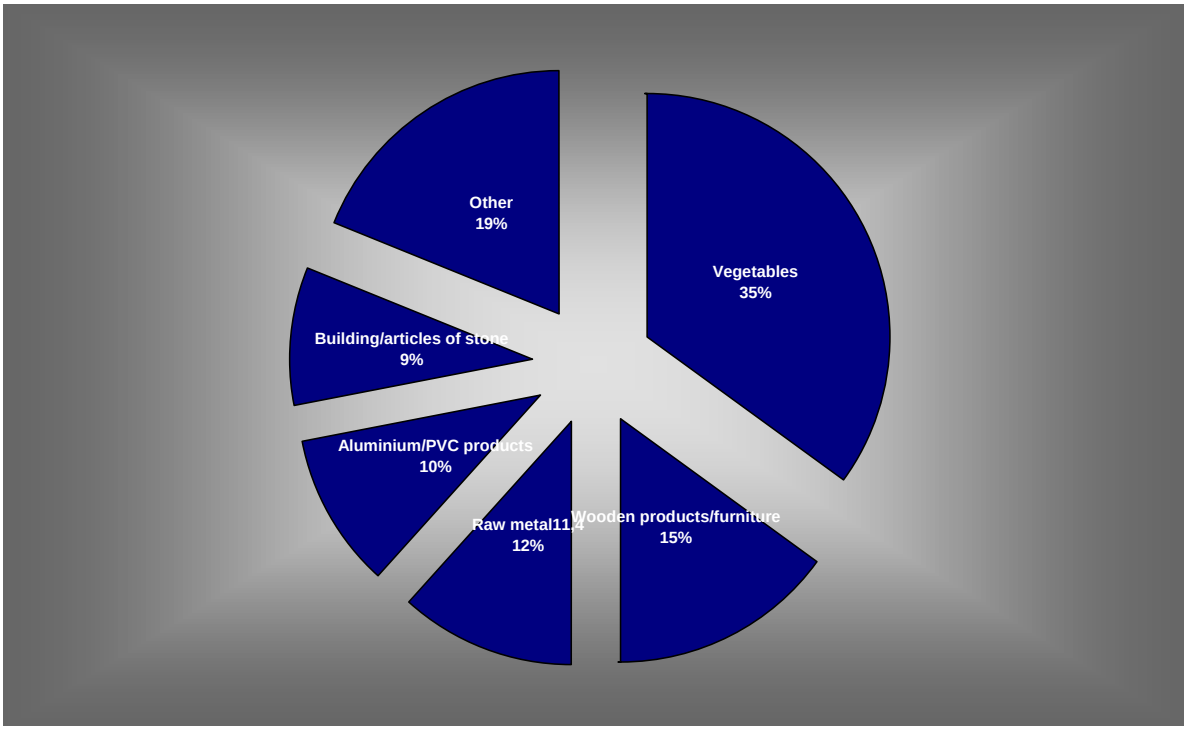
May	**€ 168 836**
June	**€ 128.561**
July	**€ 219 943**
August	**€ 278 582**
September	**€ 276 110**
October	**€ 352 016**
November	**€ 469 415**
December	**€ 350 421**
January	**€ 342 652**
February	**€ 274 562**
March	**€ 285 252**
April	**€ 234 456**
Total	€ 3 380 805

1 EUR=0.58 CYP

ANNEX III: Values of goods which crossed the Green Line and value of goods for which accompanying documents were issued by the Turkish Cypriot Chamber of Commerce

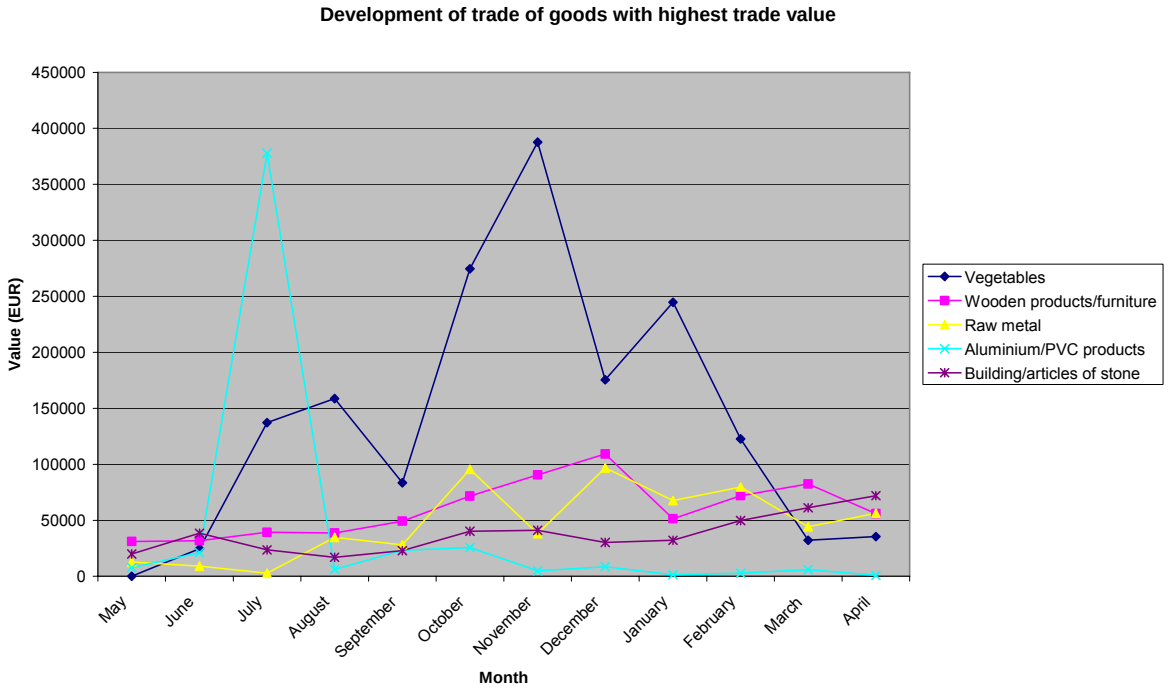

ANNEX IV: Most traded goods

Vegetables	**1 676 487**
Wooden products/furniture	**723 257**
Raw metal	**565 689**
Aluminium/PVC products	**486 184**
Building/articles of stone	**448 332**
Other:	**906 151**
Total:	4 806 100

ANNEX V: Development of most traded goods

ANNEX VI Illegal immigration for the period 01/05/2006 - 30/04/2007

MONTH /YEAR	ILLEGAL IMMIGRATION **(total number) (1+3+5)**	ILLEGAL IMMIGRATION / ASYLUM SEEKERS via the Green Line		ILLEGAL IMMIGRATION / ASYLUM SEEKERS directly to the government-controlled areas (not via the Green Line)		ILLEGAL IMMIGRATION via the British Sovereign Base Areas* **(5)**
		ILLEGAL IMMIGRANTS (1)	**ASYLUM SEEKERS (2)**	**ILLEGAL IMMIGRANTS (3)**	**ASYLUM SEEKERS (4)**	
May 2006	**176**	**176**	**143**	**0**	**0**	**0**
June 2006	**218**	**189**	**139**	**1**	**0**	**28**
July 2006	**223**	**211**	**151**	**2**	**0**	**10**
August 2006	**255**	**251**	**183**	**1**	**1**	**3**
September 2006	**217**	**210**	**168**	**0**	**0**	**7**
October 2006	**236**	**226**	**178**	**8**	**0**	**2**
November 2006	**262**	**262**	**235**	**0**	**0**	**0**
December 2006	**219**	**219**	**188**	**0**	**0**	**0**
TOTAL	1806	1744	1385	12	1	50
January 2007	**152**	**150**	**101**	**1**	**1**	**1**
February 2007	**210**	**201**	**157**	**6**	**6**	**3**
March 2007	**504**	**502**	**465**	**2**	**2**	**0**
April 2007	**247**	**247**	**205**	**0**	**0**	**0**
TOTAL	1113	1100	928	9	9	4
TOTAL (5/2006-4/2007)	2919	2844 (97.43%)	**2313 (81.32%)**	21 (0.72%)	**10 (47.61%)**	54* (1.85%)

*** None of the illegal immigrants who entered from the British Sovereign Base Areas, applied for asylum.**

Source: Republic of Cyprus, Police Headquarters, 18/5/2007

ANNEX VII

CHECKS ON PERSONS AND VEHICLES AT OFFICIAL CROSSING POINTS OF THE GREEN LINE FOR THE PERIOD 1/5/2006-30/4/2007

MONTH/ YEAR	PERSONS			VEHICLES		
	Greek Cypriots entering the northern part of Cyprus	Turkish Cypriots leaving the northern part of Cyprus and entering the governmen t-controlled areas	TOTAL (entries and exits)	Greek Cypriot vehicles entering the northern part of Cyprus)	Turkish Cypriot vehicles leaving the northern part of Cyprus and entering the government-controlled areas	TOTAL (entries and exits)
05 / 2006	**88945**	166285	***255230***	**31266**	57114	***88380***
06 / 2006	**94965**	153747	***248712***	**33665**	54996	***88661***
07 / 2006	**96478**	154126	***250604***	**34219**	53453	***87672***
08 / 2006	**110284**	139202	***249486***	**36588**	52104	***88692***
09 / 2006	**60986**	98676	***159662***	**25427**	49020	***74447***
10 / 2006	**56755**	100720	***157475***	**26793**	50477	***77270***
11 / 2006	**49483**	87754	***137237***	**22220**	46142	***68362***
12 / 2006	**47694**	85959	***133653***	**17053**	33652	***50705***
01 / 2007	**43670**	89064	***132734***	**18465**	38663	***57128***
02 / 2007	**36729**	89786	***126515***	**16660**	43796	***60456***
03 / 2007	**46417**	98177	***144594***	**22434**	53145	***75579***
04 / 2007	**56417**	84719	***141136***	**27133**	47191	***74324***
TOTAL	**788823**	1348215	***2137038***	**311923**	579753	***891676***

Note: According to the authorities of the RoC no records are kept for the return of Greek Cypriots to the government-controlled areas and for the return of Turkish Cypriots to the northern part of Cyprus

SOURCE of data: Republic of Cyprus, Operation Office, Police Headquarters, 01/06/2007